

**Lezing:** Marcus 1:14-20

Nadat Johannes gevangen was genomen, ging Jezus naar Galilea, waar hij Gods goede nieuws verkondigde. Dit was wat hij zei: 'De tijd is aangebroken, het koninkrijk van God is nabij: kom tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws.'

Toen Jezus langs het meer van Galilea liep, zag hij Simon en Andreas, de broer van Simon, die hun netten uitwierpen in het meer; het waren vissers.

Jezus zei tegen hen: 'Kom, volg mij! Ik zal van jullie vissers van mensen maken.'

Meteen lieten ze hun netten achter en volgden hem. Iets verderop zag hij Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en zijn broer Johannes, die in hun boot bezig waren met het herstellen van de netten, en direct riep hij hen. Ze lieten hun vader Zebedeüs met de dagloners achter in de boot en volgden hem.

**Overweging**

Het volgende vertel ik u om in te gaan op het thema 'kiezen'. Want wat is een keuze? Wat ligt er aan de basis hiervan en wat nodigt ons uit om een keuze te maken?

Elke week bespreek ik met een groep twintigers, stap voor stap, de geschiedenis van de Westerse filosofie. Het is een goede kapstok voor gesprekken om de coronatijd samen door te komen. Maar met het oog op zingeving, is het vooral het oefenen van hoe je de realiteit ziet, want dat beïnvloedt ook de houding in het leven.

Gister hadden wij het even over de heksenjacht die in Europa plaats vond, en de rol van de vrouw tijdens de Middeleeuwen. Met deze generatie gaat elk gesprek gepaard met associaties van filmpjes en grapjes die rondgaan op internet. Zo circuleert er een filmpje van een vrouw die zegt: "ik denk..."

En hup, het volgende beeld dat erna komt is, is dat van een brandstapel. Of een vrouw die zegt: "2+2= 4", en de brandstapel komt weer in beeld.

'Ik denk dat ..', geeft de overtuiging weer dat er een keuze is, dat een andere optie zou kunnen bestaan. Is het niet de basis van het menselijk leven dat wij kunnen kiezen? Want, als wij geen keuzes meer kunnen maken, waarom zouden wij dan nog ons leven leiden?

Maar als wij gaan voor de andere optie, dat er vrijheid in het menselijk leven is, dat er een keuze is, dan nog hebben wij de vraag: wat is een keuze, wat ligt er aan de basis hiervan en wat nodigt ons ertoe uit? En misschien nog spannender, is er voor u, die luistert ook een keuze te maken?

Laten wij aan de hand van de gelezen Bijbeltekst hier verder over mediteren. In de passage verkondigt Jezus aan de mensen: 'De tijd is aangebroken, het koninkrijk van God is nabij. Kom tot inkeer en hecht geloof aan dit Goede Nieuws.'

Hier, stel ik voor dat deze keuze om tot inkeer te komen, en geloof te hechten aan het Goede Nieuws, een keuze voor een utopie is. Het koninkrijk van God is aangebroken, vertelt het verhaal. Een tijd van het goddelijke op aarde. Een keuze voor het zien van een andere wereld, weergegeven in de woorden van Jezus en met zijn leven. God, kunnen wij dan zien als hetgeen ons mogelijk maakt om ons leven in een ander daglicht te zien, dat het leven geen aaneenschakeling is van evenementen, maar dat de een grotere toekomst op ons afkomt.

Een keuze met een beeld dat in onze tijd misschien lastig te verstaan is, want de boodschap van het woord van Jezus en zijn leven wordt vaak automatisch gekoppeld aan de kerk. Een plaats die deze boodschap wilt uitdragen, maar ook als instituut veel mensen pijn heeft gedaan, teleurgesteld, en zelfs meegewerkt heeft aan onderdrukkende structuren in de maatschappij.

Misschien is het daarom extra belangrijk om stil te staan bij een utopie. In een samenleving waar hoop voor de wereld soms lastig te vinden is. Waar de meerderheid niet lijkt te luisteren naar de ellende van de kleinere groepen. Hoe zouden wij dan nu het koninkrijk Gods, een utopie toch kunnen vertalen als iets voor onze tijd?

Het zou kunnen gaan over onze houding richting de realiteit. De realiteit is altijd groter dan het narratief dat gaande is. Altijd groter dan het verhaal dat op dit moment verteld wordt. De keuze voor een utopie zou een dimensie kunnen openen, dat de mens vertrouwen kan hebben dat de toekomst nog open is. Dat ons handelen niet alleen door ons verleden bepaald wordt. De mens is niet alleen een programma, biologisch of genetisch gesproken. Een argument dat ook wel gebruikt wordt tegen transseksualiteit of homoseksualiteit. De mens is ook vrij.

Maar de ander dan, die de vrijheid dwarsboomt? Of de ander die u altijd op een bepaalde manier ziet, kunt u zich dan opnieuw bepalen? Sartre zei het al zo treffend: de hel, dat zijn de anderen!

Het zelf is een interpretatie: ik is een ander. Zelfs onze dromen komen tot stand met de ander. En de ander kan ons beperken, maar ook versterken. De kerk is nooit een einddoel. Het is er altijd voor individuen, zodat wij gevoed en geworteld kunnen worden. Gemeenschappen hebben zoveel waarde, maar de vrijheid van denken is een vereiste. Het is een gevaar wanneer ideeën verplicht worden. Maar met de zoektocht naar een onbekende wereld hebben wij elkaar nodig. Ik is een ander en ik ben vrij.

*In het tweede gedeelte* van de tekst roept Jezus twee keer twee broers en zij kiezen ervoor om hem te volgen. In het laatste gedeelte laten Johannes en Jakobus zelfs hun vader daarvoor achter. Een situatie die vaak gelukkig niet nodig is voor het realiseren van onze dromen. Maar voor sommigen van ons wel. Die iets minder geluk hebben met het nest waar ze uitkomen en het niet leefbaar is. De broers kiezen ook voor een nieuwe familie, net zoals er gebeurt in de LHBT-wereld, met a chosen family, zoals de lhbt-familie vaak wordt genoemd.

In deze covidtijd bevindt zich een groep mensen waarschijnlijk voor het eerst in een minderheidspositie, opeens valt het op dat de meerderheid anders over de maatregelen van de overheid denkt. En u merkt dan, dat u zich niet kan vinden in het verhaal dat alle anderen wel leven. Ik noem dit slechts als voorbeeld, niet om verder op in te gaan. Maar het toont dat de mens niet uniform is. En deze diversiteit in denken moeten wij oefenen. En dit vraagt om begrip voor mensen die voor een verhaal staan die voor u niet belangrijk lijkt.

Ook al moeten wij in ons systeem de wetten volgen, de spanning die de vrijheid van meningsuiting en vrijheid van denken daar bij brengen, is iets dat wij hopelijk uit deze crisis meenemen en vruchtbaar proberen te maken. De logica van 'Ik denk, en ik beland op de brandstapel', zou een logica moeten zijn die wij niet meer kennen. De mens, is afhankelijk van de ander, vrij, en niet uniform.

Maar toch, voor de zoektocht naar een onbekende wereld hebben wij elkaar nodig, willen wij de moed hebben om iets nieuws te riskeren. Het mooie van het verhaal dat wij gehoord hebben, is niet alleen dat Jezus die vissers de keuze geeft om hun leven anders in te richten. Om iets te riskeren, zonder andere garantie dan een woord dat gezegd wordt. De vissers zelf worden ook verkondigers

van dit Goede Nieuws. Van de vrijheid die er is om het leven zo vorm te geven dat dit bij u past, (binnen de verplichtingen hoop ik). En het geeft weer dat dromen samen geconstrueerd worden, want mensen beïnvloeden en vormen elkaar. Met de wetenschap dat iedereen de keuze heeft om zich in de toekomst anders te bepalen. En u, ook u kunt zoals die vissers verkondiger van het Goede Nieuws zijn.

Amen.

Ekklesia Leiden  
Rapenburg 100  
2311GA Leiden  
[www.ekklesialeiden.nl](http://www.ekklesialeiden.nl)  
[info@ekklesialeiden.nl](mailto:info@ekklesialeiden.nl)